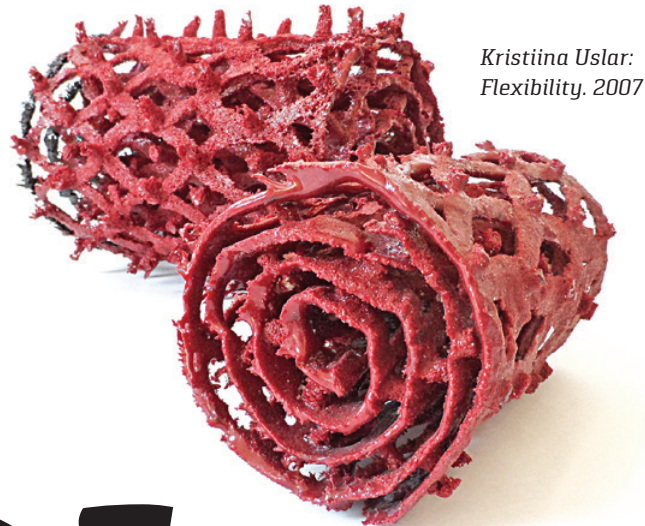

Framsýningin

Kristiina Uslar:
Flexibility. 2007

Glas

SUMMARFRAMSÝNINGIN Í NORÐURLANDAHÚSINUM LETUR UPP
MENTANARNÁTTIN 6. JUNI OG ER OPIN TIL SUNNUDAGIN 26. AUGUST

Jørgen Smørup Sørensen

Sandur, soda og kálk. Og burtur úr sandi, soda og kálki: silícíumoxid, alumíníumoxid, magnesíumoxid, calcium-oxid, natríumoxid og kalíumoxid. Ólívrúnnin súr-
evni, sum verða hitað, smeltað, sindrað, reínskað, javnað, kælnað, storknað og verða til glas.

Glas. Hetta torgreidda, skapleysa tilfar, sum hefur verið evnað til í meiri enn 5000 ár og sum við sínum evnafrøðiligu samanseting, síni søgu, sínum hitamekanisku, mekanisku og ljósfrøðiligu eiginleikum, við mátanum ljósið næstan ótarnað fer í gjøgnum tað, við síni styrki og skroypileika, við sínum einsýnda vakurleika og við sínum óendaligu nógvu brúksmøguleikunum, hefur fingið sítt eyðsýnda pláss í listini.

Á summarframsýningini 2014 er glas sum tilfar í listini í miðdeplinum. Framsýningin gevur okkum høvi at uppliva móguleikarnar sum liggja í glasinum, tá tað hefur verið í hondunum á Tróndi Patursson (FO), Brynhildur Thorgeirsdóttir (IS), Pipaluk Lake (DK), Kristiina Uslar (EE), Outi Turpeinen (FI), Onnu Viktoriu Norberg (SE) og Brandi Patursson (FO). Sjey listafólk úr Norðurlondum og Baltalondum, sum hava glasið til felags. Sjey listafólk sum arbeiða við og móti teimum eiginleikum, sum glasið hefur, og sum brúka hetta einastandani tilfar á hvør sín hátt.

Brandur Patursson: *Uttan heiti*. 2013

Myndlist er tilfar, men ikki bara tilfar

Myndlist er næstan altíð tilfar. Hóast stóðan hjá listaverkinum sum objekt ofta eggjar til atfinningarsamt kjak, so er visuella listin vanligi gjørd úr einum ella fleiri sløgum av tilfari. Listafólkið roynir onkursvegna at draga gagn burtur úr teimum eiginleikum, sum tilfarið hefur, at granska í móguleikunum, í náttúrliga feinginum og í samspælinum millum tilfar og umhvørvi. Eisini í óevnisligu listini – talgildari list, performance og ymiskum sløgum av konseptlist – er aloftast okkurt slag av tilfari uppí, um ikki annað, so sum dokumentasjón av tilfarinum. Kanska er listaverkið reinur gerningur, men dokumentasjónin er eitt objekt, onkuntíð enntá ein vøra.

Men samstundis er listaverkið ongantíð bara tilfar. Sjálvt í teimum

verkum, har dentur verður lagdur á tilfarið, har við vilja verður víst á bygnaðin og skapið í tilfarinum, sum verður brúkt, heldur enn roynt verður at krógva tað. Sjálvt í verkum, har listin í fyrsta lagi verður allýst sum tilfar, eru óevnisligir lutir: Tað stokkuta og skiftandi í listini, upplivingarsjónarhornið, samskiðið, orkan. Grundgevast kann fyri, at list altíð er óevnislig, tí visuella listin er eitt mál, eitt ósjónligt, óevnisligt mál, ella, at list hefur í sær óevnisligar lutir, tá týðningurin av tilfarinum hvørvur, og týðningurin verður lagdur í verksins sosialu, mentanligu og búskaparligu sjónarhorn. Tilfarið hvørvur ikki, men missur sín týðning, kámost. Tað transsenderar, upploysist ella sublimerast, og listaverkið tykist vera meiri standur enn tilfar.

Tað evnisliga og tað óevnisliga mætist í glasinum

Tað evnisliga er altíð knýtt at tí óevnisliga. Tey eru knýtt saman við óendaliga nógvum træðrum. Tey eru knýtt saman, tá ein djypri kærleiki til tingsliga heimin gerst til andatrúgv, eitt hugskot um at alt tilfar hefur sín egna vilja ella eitt ynski um, at listin gevur deyða tilfarinum sál. Tey eru eisini knýtt saman á umvandan hátt, har talan er um eina fatan, at veruleikin bert finst í fysiska heiminum, og at allir tankar, allar kenslur og gerðir eru knýttar at evisligum tilfari og tilfarið týskil eisini hefur tað óskilborna í sær. Og tey eru knýtt saman í glasinum.

Í glasinum mætist tað evnisliga og óevnisliga. Eins og í allari aðrari list, men øðrvísi. Kanska er tað gjøgnumskygnið í tilfarinum, tað undursama at tað er næstan ósjónligt, og at sjónlig list verður gjørd úr nøkrum, sum eygað ikki sær týðiliga. Tað antimateriella. Kanska er tað strukturella funksjónin – kanska teir eyðsýndu byggilistarligu móguleikar sum tilfarið hefur í sær sjálvum. Tað supermateriella. Triðja hugtakið er tað hypermateriella, har alt tilfar – sjónligt ella ósjónligt – gerst eitt tyssi av móguleikum fyri kunning, orku og samvirkan. Tilfarið er ikki einans tilfar. Glasið er ikki einans glas.

Glasið er torgreitt. Tað er bæði ítøkiligt og evnisligt og óítøkiligt og skapleyst. Tað er bæði tað stokkuta og tað varandi, tað óstöðuga og tað óbríðgliga, tað heila og tað hjómaða. Tilfarið bendir tankarnar inn á átrúnaðar-